

Motion av Jan Jönsson (L) och Anne-Lie Elfvén (L) om att utreda ett kommunalt ersättningssystem för personer som utsatts för övergrepp inom samhällsvård

Barn som omhändertas av samhället placeras i familjehem, HVB-hem eller andra former av samhällsvård för att skyddas och ges vård. Tyvärr utsatts vissa av dessa barn istället för allvarliga övergrepp och försummelser under sin placering. När samhället tar över föräldraansvaret har det också ett moraliskt ansvar att erkänna och kompensera de barn som svikits. Samhället ska alltid sträva efter att vara den bästa föräldern, inte bidra till en rentav sämre utveckling än om barnet inte omhändertagits och stannat kvar i en dysfunktionell hemmiljö.

I Norge finns ett system för så kallat "rettferdsvederlag", där staten kan bevilja ersättning till personer som utsatts för övergrepp eller allvarliga försummelser i offentlig regi, även om rättsliga möjligheter till skadestånd är preskriberade. Ersättningen fungerar som en symbolisk upprättelse och ett erkännande av det lidande individen utsatts för.

I Sverige infördes 2013 en statlig ersättningslag för personer som utsatts för övergrepp i samhällsvård mellan 1920 och 1980. Denna lag hade dock en begränsad tidsram och omfattade inte övergrepp som skett därefter. Det finns därför ett behov av att se över möjligheten till ett kommunalt ersättningssystem för de barn och unga som utsatts för övergrepp i samhällsvård efter 1980.

Stockholms stad bör därför se över möjligheten att införa ett eget ersättningssystem, inspirerat av den norska modellen. En sådan utredning behöver ta ställning till vilka typer av övergrepp och allvarliga missförhållanden som ska omfattas, hur ansökningar ska prövas, och hur ersättningen ska finansieras och hanteras praktiskt. Det är också viktigt att säkerställa att det hänger ihop med det stöd som redan finns i form av behandling, rehabilitering och uppföljning – så att insatsen inte bara blir symbolisk utan också bidrar till faktisk upprättelse.

Ett kommunalt ersättningssystem skulle inte bara ge drabbade en möjlighet till upprättelse, utan också tydliggöra samhällets ansvar och bidra till att förebygga framtida övergrepp inom samhällsvården.

Med anledning av detta föreslår vi:

1. Att Stockholms stad utreder möjligheten att införa ett kommunalt ersättningssystem för barn och unga som utsatts för övergrepp eller allvarliga försummelser i samhällsvård, inspirerat av den norska modellen för "rettferdsvederlag".

Jan Jönsson (L)

Anne-Lie Elfvén (L)

Oppositionsborgarråd

Ledamot Kommunfullmäktige